

KOÓS ILDIKÓ¹**A nyelvjárási regiszter használatával összefüggésbe hozható helyesírási hibák elemzése nyugat-dunántúli általános iskolások írásmunkái alapján**

Iskolába lépéskor a tanulók anyanyelvük beszélt nyelvi változatát birtokolják, sok esetben az elsődleges nyelvhasználati regiszter az adott terület nyelvjárását, illetve azon belül egy tájnyelvet jelent. Így az anyanyelvoktatás során az (írott és beszélt) köznyelv tudatosítása nehézségeket is jelenthet, mivel a helyesírás terén – a magyar nyelvben különösen a kiejtés elvének érvényesítésekor – a nyelvjárási jellemzők eltérő szabályokat használhatnak a köznyelvi rendszerhez képest. A tanulók helyesírási készségének fejlesztése miatt a tanítónak ismernie kell tanítványai nyelvjárásának jellemzőit. A kutatásban vizsgáltuk, hogy a nyugat-dunántúli nyelvjárásban milyen mértékben és milyen nyelvi szempontokból alapja a nyelvjárási regiszterhasználat a 8–12 évesek fogalmazásaiban található helyesírási hibáknak; a nyelvjárási jellemzők közül melyek bírnak legnagyobb befolyással a helyesírási készség fejlődésére.

1. Bevezetés

A gyermek anyanyelv-elsajátítása az iskolába lépés idején még nem zárul le, a nyelvelsajátítás szenzitív periódusai 6–10, valamint 10–12 éves korban még zajlanak. Ebben az időszakban kezdi használni a gyermek a teljes igei paradigmát egyre nagyobb biztonsággal; finomodik a helyviszonyok grammatikájának kiépülése; megjelennek az interperszonális társalgási szabályok, valamint a tegeződés-magázódás; zajlik a frazéma-értelmezési percepció aktiválódása. E folyamatok ugyan még tartanak, azonban mindezekkel együtt is elmondhatjuk, hogy a gyermek jelentős mértékben birtokolja az anyanyelv orális formáját már 6–7 éves korban (Lengyel, 1999). Az intézményes oktatás (azon belül az iskola) feladata az anyanyelvként elsajátított nyelvezet tudatosítása mind a szóbeli, mind pedig az írásbeli nyelvhasználat tekintetében. Ez jelenti a nyelvi normatudat kimunkálását. Cél az anyanyelvet alkotó tényezők tudatosítása, így az igényes köznyelv használatára nevelés. Ezen belüli rész cél, hogy a tanulóknál alakuljon ki a nyelvi kódváltás (regiszterváltás) képessége, mielőbb legyenek képesek az egyes szituációknak alárendelten választani a rendelkezésükre álló stiláris nyelvi eszközök közül. A fentiek tanítását mindenkor arra az anyanyelvi kompetenciára alapozzuk, amit a gyermek a nyelvelsajátítás spontán folyamatában kiépített. Az anyanyelvi

¹ PhD, főiskolai docens; ELTE PPK PPI, Szombathely; koos.ildiko@ppk.elte.hu

nevelés tantárgy-pedagógiája számára a kérdés egyrészt az, hogy az iskolába lépés időszakában mi jellemző (minden nyelvi szint tekintetében!) azoknak a tanulóknak az anyanyelvi kompetenciájára, akik valamilyen nyelvjárási regisztert használó nyelvi közegben szocializálódtak/szocializálódnak az anyanyelvre. A kérdés másrészt az, milyen módon tudja az iskolai anyanyelvoktatás ezt a birtokba vett – a szűkebb és tágabb nyelvi szociális térből hozott – anyanyelvi kompetenciát a köznyelvi norma folyamatos kiépítése mellett pallérozni és értékként megtartani a beszélő nyelvi tudatában annak érdekében, hogy kialakulhasson és fejlődhessen(!) mindkét nyelvi regiszter, és a beszélő nyelvi kódváltással képessé váljon a megfelelő nyelvi regiszter kiválasztására, használatára minden kommunikációs szituációban.

Sajátos helyzetben van a helyesírási készség fejlesztése. A nyelvi norma tudatosításakor az anyanyelv írott formájában alapvetőnek tekintjük a magyar helyesírás egyezményes szabályrendszerének használatát. Második osztálytól kezdődően folyamatosan fejlesztjük a tanulók helyesírási készségét, kimunkálva ezzel a magyar helyesírás alapelveinek megfelelő helyesírást. A magyar nyelv fonéma alapú írásmódot követ, tehát hangoztató, azaz az egyes kiejtett hanghoz kapcsol egy betűt (ezen belül sajátos a kétjegyű mássalhangzók írásának, a szóelemzés, valamint az egyszerűsítés elvét érvényesítő szavak írásának helyzete). Az olvasás tanításakor ezt használjuk ki, hiszen minden olvasni tanított betűt egy-egy kiejtett hanghoz kötünk, amelyekből szótagokat, majd szavakat építünk. A fonéma alapjelleg indokolja azt, hogy a magyar nyelv írott formájában szavaink jelentős többségét a köznyelvi kiejtés – ún. sekély írásmód (Lengyel, 1999) – elve szerint írjuk. A gyermek anyanyelv-elsajátítási folyamatai a nyelvvelsajátító rendszer (LAD) kreativitására épülnek, aminek aktiválódását a környezetből hallott kiejtés támogatja. A magyar nyelv elsajátításának orális változata során szerzett anyanyelvhasználati tapasztalatából és az olvasástanulás lépéssorából együttesen következik tehát, hogy az írást birtokló tanuló kezdetben ösztönösen mindent kiejtés szerint vet papírra, és a fentiek alapján nagy százalékban sikerrel is jár. Teszi ezt az a gyermek is, akinek az elsajátított orális anyanyelvi kompetenciája kizárólag valamelyik nyelvjárási regisztert jelenti. Megjósolható, hogy azokban a nyelvhasználati jellemzőkben, amelyekben az adott nyelvjárási regiszter szóbeli formájának használata különbségeket mutat a köznyelvi regiszterhez képest, az írott nyelvhasználat nyelvi normái sérülnek, tehát a gyermek helyesírási és/vagy nyelvhelyességi hibákat ejt. Például: *gyűjjön a jöjjön* helyett; *tezsvér a testvér* helyett; *mosik a mos* helyett. Az oktatás célja a jó helyesírási készség kialakítása és folyamatos fejlesztése. Az utóbbi évtizedben számos empirikus kutatás bizonyította, hogy a 21. század magyar beszélőközösségében – a korábbi jóslatok ellenére – markánsan élnek nyelvjárásaink (Guttmann, 1995; Kiss szerk., 2001). A helyesírás-tanítás szempontjából nem beszélhetünk a

teljes magyar nyelvközösséget felölelő, egységes anyanyelvtanítási módszertanról. A helyesírás tanítását ezért mindenkor hasznos megelőznie az adott régió dialektológiai szemléletű megismerésének. Kizárólag a regionális köznyelv és az adott nyelvjárás jellemzőinek alapos megismerése után tudja a pedagógus a tananyag elrendezésében, az alapelvek tanításához és a tanultak gyakorlásához választott módszerekben alkalmazni azokat a lehetőségeket, amelyek hatékonyan fejlesztik a tanulók helyesírását a regionális köznyelv és nyelvjárási regiszter figyelembevételével, arra alapozva, és abból építkezve.

A tanítóképzésben és magyartanárképzésben napjainkban is kiemelten szükséges dialektológiai ismereteket felölelő kurzusokat kínálni (véleményem szerint kötelező tárgyként), és azokra építve korszerű anyanyelvi nevelési módszereket nyújtani mind a helyesírás-tanítás, a stílusztika, mind pedig a nyelvi kódok közti választás tudatosításának folyamata terén. Ha a pedagógusképzés tantervében interdiszciplináris keretben jelenik meg a nyelvjárási regiszter használatának kérdésköre, akkor a tanító- és tanárjelölt beszédviselkedése, ismerete az anyanyelv köznyelvi és nyelvjárási regiszteréről, valamint ehhez kapcsolódóan szakmódszertani kultúrájának minősége jó alapot jelenthet ahhoz, hogy a következő évtizedekben az iskolás korú gyermek saját és társa regionális köznyelvi beszédmódját, nyelvjárási regiszterhasználatát anyanyelvi értéknek minősítse, nyelvi identitásában azokat a köznyelvi regiszterrel azonos minőségűnek és jól használhatónak élje meg, semmiképpen nem tekintve nyelvi hátránynak.

A szombathelyi pedagógusképzésben több évtizedes hagyományra tekintenek vissza a dialektológiai természetű kutatások. Ezek többsége empirikus jellegű; számos kutatást pedagógusjelölt tanítványok bevonásával végeztek kollégáink a fent kifejtett pedagógus szemléletformálás érdekében (Gadányi szerk., 2005; Hajba, 2005; Guttmann, 1995; Bokor–Kolláth, 1988; Molnár, 1980; Bokor 1978; Szabó, 1978). A továbbiakban bemutatandó kutatás eredményeit elsősorban a tanítóképzés anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája területén használhatjuk a helyesírás-tanítás módszertani kultúrájának kialakításakor.

2. Anyag és módszer

A nyugat-dunántúli nyelvjárási régió területén belül nyolc településen gyűjtöttük 8–10 éves (3. 4. osztályos), valamint 10–12 éves (5. és 6. osztályos) tanulók írásbeli összefüggő szövegeit. A gyűjtőpontok az alábbiak voltak: Pápa, Cirák, Ják, Hosszúpereszteg, Pókaszepekt, Borsfa, Várfölde, Bucsuta. A gyűjtést 2013–2016 között végeztük tanító szakos hallgatók közreműködésével. A teljes nyelvi korpusz 276 tanulói fogalmazást tartalmaz. A szövegekben

meghatároztuk a helyesírási hibákat; majd az összes helyesírási hibaszámon belül elkülönítettük a térségben jellemző nyelvjárási regiszter használatával összefüggésbe hozható hibákat. A csoportosításban Kiss Jenőnek (2001) a nyugat-dunántúli nyelvjárás jellemzőit részletesen bemutató kategóriáira támaszkodva határoztuk meg, milyen jelenségeket tekintünk e térség nyelvjárási regiszterében relevánsaknak a 21. század első évtizedeiben. A nyelvjárási jellegű hibákat részletesen elemeztük: minden egyes hibás alak esetében összevetettük a hibás alakot a helyesírási normának megfelelő, várt alakkal; ez alapján meghatároztuk egyrészt azt, milyen elvárt helyesírási alapelvet sértett a tanuló az adott hibával, másrészt azt, pontosan milyen típus nyelvjárási jellemzőt alkalmazott az adott hiba írásmódjában.

3. A nyelvjárási regiszter használatából következő helyesírási hibák aránya a vizsgált nyelvi korpuszban

A kapott eredményeket az *1. táblázat* %-os értékei mutatják. Megállapítható, hogy az alsó tagozatos, 8–10 éves korosztály írásmunkáiban a teljes hibaszámon belül 64–77% közötti arányt képviselnek a nyelvjárással összefüggésbe hozható helyesírási hibák, tehát az írásbeliséget elsődlegesen az anyanyelv birtokba vett orális formája határozza meg. A 10–12 éves tanulók fogalmazásaiban talált összes helyesírási hibaszámon belül ugyanakkor már csak 17–60% közé tehető az ilyen eredetű hibák aránya. Következtethetünk ebből arra, hogy az intézményes anyanyelvoktatás folyamatában előre haladva a tanulók mindinkább a magyar nyelv helyesírási normáit kezdik alkalmazni, fokozatosan kialakul a helyesírási normatudatuk. Ezen túlmutatva magyarázza a jelenséget az a tény is, hogy az írásbeliséget elsajátító gyermekek kezdetben az elsajátított anyanyelvi kompetencia orális formájára hagyatkoznak, amelyben a kiejtés elvét érvényesítik írásban is. Később azonban egyrészt az iskolai oktatás, másrészt a gyermek nyelvi kompetenciájában tovább finomodó perceptuális folyamatok – mind a hallás utáni fonémaészlelés, analízis, vagy a szeriális észlelés finomodása (Gósy, 1999) – hatására megjelennek és állandósulnak a szóelemzés elve és az egyszerűsítés elve szerinti írásmódot is jól formáltan érvényesítő, a helyesírás ún. mély elve (Lengyel, 1999) szerint írott alakok. A vizsgált nyelvi korpusz alapján nem eldönthető, hogy a spontán nyelvelsajátításban még zajló érési folyamatok vagy az iskolai anyanyelvi oktatás következtében végbemenő tudatos tanulási folyamatok eredménye-e a helyesírási hibák – és ezen belül is a nyelvjárási jellegű helyesírási hibák – számának csökkenése. A két folyamat kölcsönösen támogathatja egymást.

település	3–4. o.	nyelvjárási eredetű hiba	5–6. o.	nyelvjárási eredetű hiba
Pápa	48	77%	37	60%
Cirák	21	68%	17	21%
Ják	21	64%	20	17%
Hosszúpereszteg	25	72%	17	20%
Pókaszepetk	41	22%		
Borsfa	15	68%		
Várfölde	5			
Bucsuta			9	
Összesen:	176		100	

1. táblázat. A nyelvjárási regiszterhasználatából következő helyesírási hibák aránya a vizsgált nyelvi korpuszban

4. A nyelvjárási regiszter használatából következő helyesírási hibák típusai a nyugat-dunántúli nyelvjárás jellemző jegyeinek függvényében

A vizsgált nyelvi korpuszon belül a továbbiakban azokkal a helyesírási hibákkal foglalkozunk részletesebben, amiket a nyugat-dunántúli nyelvjárási regiszter használatához köthető hibaként minősítettünk. Ebbe a kategóriába soroltuk, ha írásban: 1. a felső nyelvállású, zárt hosszú magánhangzó (*i, ű, ú*) helyén a neki megfelelő rövid pár (*i, ü, u*), állt vagy a szóvégi és relatív tővégi *-ó, -ő, -é* helyén *-i, -ü, -u, -ö* jelent meg; 2. a zárt *í-ző* alakokat és/vagy azok rövidült *i-ző* változatát használta a tanuló; 3. a labiális *ö-zés*, valamint az illeszkedéses *ö-zés* volt jelen; 4. az *-l* igeképző előtt zárt magánhangzót írt; 5. az *-á-* utáni szótagban megjelenő *o*-zást használt; 6. a mássalhangzó utáni kötött helyzetű *-j-* hang helyetti *-gy-/-ty-*t használt; 7. *l*-ezést használt; 8. az *-lj-* hangkapcsolat írását *-ll-* helyettesítette; 9. kiesett a szótagzáró *-l* és/vagy pótlónyúlás is történt a szóalakban; 10. a zöngéesség szerinti részleges hasonulások írásban is megjelentek, és ezen belül a *-v* előtti hang, vagy a *-v* zöngétlenedett; 11. a szóvégi *-ny* helyett *-n* állt; 12. intervokális helyzetben a két magánhangzó közti mássalhangzó megnyúlt; 12. a toldalékolásban a hangrend és az illeszkedés eltérő realizációi álltak; 13. a főnévi igenév *-ni* képzője helyett *-nyi* állt; 14. az *-ít* képzővel létrejött igék felszólító alakjaiban, amennyiben az alakot a gyermek hibásan, a kiejtés elve szerint írta le, a *-ccs* helyett *-ss* állt.

A kapott nyelvjárási jellegű hibákat részletesen elemeztük: minden egyes hibás alak esetében összevetettük a hibás alakot a helyesírási normának megfelelő, várt alakokkal, és meghatároztuk, hogy a fent ismertetett kategóriák közül milyen típusú nyelvjárási jellemzőt realizált a tanuló az adott hiba írásmódjában. A 2. táblázatban összegzett eredmények azt mutatják, hogy a 14 kategóriából 7 kategória az, amelynek ejtett hangalakjait az írásbeli munkákban is megtaláltuk. Ezek az 1., 3., 6., 7., 9, 10. és 12. kategóriák voltak.

nyelvjárási jellemző	hibaarány	nyelvi példa
magánhangzó rövidülés	33%	<i>uszás, mult, szinem, épitt, megvivantam, előbb</i>
intervokális helyzetű (VCV) mássalhangzók nyújtása	11%	<i>csallán, pappír, erőssen, nehezebb</i>
zöngésítés	31%	<i>kóruzsba, tezsvere, vározsba</i>
-ly- helyett -l-	8%	<i>hellen, millen, királ</i>
explozív utáni -j- helyett -tty-/-ggy-	11%	<i>meggyütt, foggya meg, aptya</i>
enyhe ő-zés	11%	<i>födő, főnek, sopriü</i>
-l- kiesése (pótlónyúlással)	18%	<i>tanúni, emosogat, kitótuk, Várfödre</i>

2. táblázat. A nyelvjárási regiszter használatából következő helyesírási hibák típusai és azok arányai a vizsgált nyelvi korpuszban

E csoportok kivétel nélkül a nyelvjárási jellemzők hangtani sajátosságainak írásbeli érvényre juttatását jelentették; ugyanakkor az alaktani sajátosságok írásban kivétel nélkül a köznyelvben használt és várt formaként jelentek meg a tanulók vizsgált írásmunkáiban. Magyarázata lehet ennek, hogy az iskolai nyelvtan és helyesírás tanítása – az alapozó oktatási szakaszban különösen – hangsúlyt fektet a tő- és toldalékproblémák tudatosítására és a problémák kiküszöbölésére. Valamint tudjuk, hogy a nyelvelsajátítás folyamata során a szóvégekre univerzálisan nagyobb perceptuális figyelem jut. Mivel a magyar nyelv agglutináló, a szótőhöz tapasztalt toldalékokat, belátható, hogy ez a megkülönböztetett figyelem a szóvégek helyesírásában is tükröződik: ott kevesebbet hibázunk.

Az írásbeli munkák hibatípusai között legnagyobb százalékos arányban a magánhangzók rövidülése (33%-ban), valamint a zöngésítés (31%-ban) fordult elő. Jelentős százalékos aránnyal van jelen a szótagzáró -l kiesése, többnyire pótlónyúlással.

5. A nyelvjárási regiszter használatából következő helyesírási hibák típusai a magyar helyesírás alapelveinek függvényében a nyugat-dunántúli régióban

A nyugat-dunántúli nyelvjárási regiszter használatához köthető és a vizsgált korpuszban megfigyelt helyesírási hibákat csoportosítottuk aszerint is, milyen helyesírási alapelvet sértett azok írásmódjával a tanuló. A hibatípusok többsége a kiejtés elvének köznyelvi norma szerinti írását sértette. Ide soroljuk a magánhangzó rövidítésének, a mássalhangzó magánhangzóközi helyzetű nyújtásának, az *ö*-zésnek írásban is megjelenített formáit; de előfordul a szóelemzés elvének és a hagyomány elvének sértése is. Az előbbi a zöngésítés és a kötött helyzetű *-j*- hang helyetti *-gy*-/*-ty* írásában, míg az utóbbi az *l*-ező alakok realizálásában mutatható ki.

6. Következtetések az anyanyelvi nevelés számára

Az anyanyelvi kompetencia kulcskompetencia: alapot szolgáltat a társadalmon belüli érvényesüléshez, az egyén boldogulásához. Abban az esetben, ha a tanuló elsődleges nyelvhasználata valamely nyelvjárási realizációja, kiemelten fontos tudatosítani az anyanyelvi nevelés folyamatában, hogy ez az elsődleges regiszter mint nyelv (szabályrendszerét és szókincsét tekintve egyaránt) egyenértékű a köznyelvi változattal. Ezzel párhuzamosan tudatosítani kell, hogy „*vannak olyan helyzetek, amelyekben a köznyelvet, s vannak olyanok, amelyekben a nyelvjárást célszerű, érdemes használni*” (Kiss, 2001, p. 147). A nyelvhasználati regiszterváltás kimunkálása kontrasztív szemléletű szakmódszertani anyanyelvoktatási kultúra érvényesülésével érhető el. Korszerű és jól használható példatárat ad ehhez néhány újabb keletű tanulmány (Boda, 2011; Parapatics, 2011). A fentiekben az írásbeliségben megnyilvánuló nyelvjárási eredetű hibák elemzésével foglalkoztunk. Ezen anyanyelvi részterület tanításakor is lényeges, hogy a tanító ismerje meg az adott nyelvjárási regiszterben érvényesülő hangtani, alaktani sajátosságokat, és azok ismeretében tervezze a helyesírási témakörök tanítási folyamatát! A nyugat-dunántúli nyelvjárási esetén például az írásban érvényesítendő kiejtés alapelvet ne tekintse „könnyen tanulhatónak”, mivel a tájnyelvi regiszter használata (a szóbeli kommunikációban!) nem támogatja feltétlenül ezen alapelv érvényre juttatását a helyesírásban! Az alapelvek tanításakor helyezzen hangsúlyt – kontrasztív módszerrel – a köznyelvi és a nyelvjárási regiszter hasonlóságainak, illetve különbségeinek felismertetésére, differenciálására, támogatva a regiszterváltás képességének gyakorlati megvalósulását. Tegye meg ezt oly módon is, hogy mindenkor tudatosítja a szóbeli és írásbeli nyelvhasználat társadalmi érvényesüléshez szükséges módját, azaz a szóbeli kommunikációban érvényesülő

tájnyelvi regiszter használatát válassza le az anyanyelv írott köznyelvi normarendszeréről – a helyesírásról! Ehhez segítséget jelenthet, ha a helyesírási hibák javításakor és javíttatásakor a tanító következetesen csoportosítja a tanulókkal a talált hibatípusokat: nyelvjárási eredetű és nem nyelvjárási eredetű hibákra; ha rendszeresen jelen van az órákon e hibatípusok kiküszöbölésére szolgáló másolás, látó-halló tollbamondás, fonémahallás-gyakorlat, az analogikus gondolkodás bekapcsolása.

BIBLIOGRÁFIA

- Boda, A. (2011). A helyesírás tanítása nyelvjárási háttérű tanulók számára. *Anyanyelv-pedagógia*, IV, évf. 3. sz. [online] <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=333> [2015. május 1.]
- Bokor, J. (1978). *Néhány hangtani jelenség köznyelvesedésének sajátosságai Sopronkövesd nyelvjárásában*. Szombathely: Szombathelyi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei.
- Bokor, J. – Kolláth, A. (1988). Az általános iskolai tanulók nyelvhasználatának nyelvjárásiasságáról Rumban és Tanakajdon. *Jelentkezünk*, 1988. 39–40. sz. p. 115.
- Gadányi, K. (Ed.) (2005). *Guttman Miklós Anyanyelv, Dialektus, Kétnyelvűség, Oktatás. a tanár és kutató 60. születésnapja tiszteletére*. Szombathely: Berzsenyi Dániel Főiskola
- Gósy, M. (1999). *Pszicholingvisztika*. Budapest: Corvina Kiadó.
- Guttman, M. (1995). *A táji jelenségek vizsgálata tíz- és tizennégy évesek beszélt nyelvében Nyugat-Dunántúlon*. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság 202. sz.
- Hajba, R. (2005). Regionális köznyelviség Szombathelyen. In: Vörös, F. (Ed.), *Regionális dialektusok, kisebbségi nyelvhasználat*. Budapest – Nyitra – Somorja: Magyar Nyelvtudományi Közlemények 224. pp. 89–95.
- Kiss, J. (2001). Az alkalmazott dialektológia: a nyelvjárások és az anyanyelvoktatás. In: Kiss, J. (Ed.), *Magyar dialektológia*, (pp. 145–157). Budapest: Osiris Kiadó.
- Lengyel, Zs. (1999). *Az írás. Kezdet – Folyamat – Végpont. Az írástanulás pszicholingvisztikai alapjai*. Budapest: Corvina Kiadó.
- Molnár, Z. (1980). *Vizsgálatok a szombathelyi főiskolások beszédhang-használatának köréből*. Szombathely: Szombathelyi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei 71.

Parapatics, A. (2011). Pozitívan a nyelvjárásokról – az iskolában is. *Anyanyelv-pedagógia*, IV, évf. 3. sz. [online] <http://www.anyanyelvpedagogia.hu/cikkek.php?id=347> [2015. május 1.]

Szabó, G. (1978). *Regionális köznyelvi kutatás Szombathelyen*. Szombathely: Szombathelyi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei.

KOÓS, ILDIKÓ

THE ANALYSIS OF SPELLING MISTAKES EXPLAINED BY WEST-HUNGARIAN DIALECT IN THE WRITTEN COMPOSITIONS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Primary school aged pupils possess spoken language, but in school they are familiarized with the written version of it as well. Also we have to know the characteristics of the spoken language used by the pupils, we know what kind of differences the pupils confront with during the acquisition of the standard language. Students with dialectal backgrounds confront problems especially in the acquisition of the spelling skills, regarding the field of spelling after pronunciation. It is especially important to know the mother tongue versions of the pupils. We examine the mistakes of the elementary school pupils in the West Hungarian region which can be explained on the basis of the dialect. In the free written composition of pupils, who are speakers of the West-Hungarian dialect we analyze the quantity of spelling mistakes which can be explained by the background of their dialects. We also examine which features of the West-Hungarian dialect have more influence on the pupils spelling skills.

